Dosarul nr. 2-18064/23 / 2-23126186-12-2-01092023/

Partea introductivă.

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

2 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul central)
în componenţa:
preşedintele şedinţei, judecătorul Sergiu Suvac
grefier Adelina Țușca, Daniela Mihailov, Jana Cornescu

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Țurcan împotriva lui Iulian Afanasiev cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată, precum și

acțiunea reconvențională înaintată de Iulian Afanasiev împotriva Rodicăi Țurcan cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare în favoarea copiilor și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces.

La 30 august 2023 Rodica Țurcan, reprezentată de avocatul *****, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iulian Afanasiev cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a arătat că reclamanta a conviețuit în fapt cu pârâtul, din relație rezultând doi copii, *****(anul nașterii *****) și ***** (anul nașterii *****.

Susține că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-26784/21 din 14 decembrie 2022 a fost stabilit domiciliul copiilor minori, ***** și *****, cu mama acestora Rodica Țurcan.

Notează că prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-785/23 din 28 iunie 2023 a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-26784/21 din 14 decembrie 2022. Potrivit reclamantei, din momentul pronunțării deciziei copiii sunt întreținuți exclusiv de către aceasta.

Reclamanta invocă art. 74 și art. 75 alin. (1) Codul familiei, arătând că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, iar pensia de întreținere se stabilește procentual din veniturile părintelui debitor (¼ pentru un copil, ⅓ pentru doi copii, ½ pentru trei sau mai mulți).

Menționează că pârâtul este fondator al SRL „*****” și SRL „*****”.

Conchide că, pensia de întreținere în cuantum în mărime de 1/3 din salari***** și/sau din alte venituri ale tatălui este una legală, necesară, justificată și reală, deoarece orice copil, întru dezvoltarea fizică și intelectuală are nevoie de a frecventa instituția școlară și alte activități de dezvoltare multilaterală. Deși, în calitate de mamă, reclamanta depune eforturi maxime, astfel încât copiii minori să se dezvolte multiaspectual, este importantă implicarea părâtului la creșterea și întreținerea lor, prin plata pensiei de întreținere.

Remarcă, că obligația de întreținere a unui minor nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli bănești lunare. Această obligație generică (de întreținere), pe lângă obligația de suportare a unor cheltuieli lunare, implică o sumedenie de alte obligații și activități, care apar doar în procesul nemijlocit de îngrijire a unui minor (activități în vederea menținerii igienei ambientale și corporale, activități educative, petrecerea timpului liber, instruire, realizarea controalelor medicale obligatorii și/sau necesare, evidența dezvoltării psiho-emoționale, asigurarea alimentației sănătoase și echilibrate, etc ...).

Menționează că, aceste obligații și activități implică timp, efort fizic și psihic. Dacă în timpul căsătoriei sau conviețuirii comune, aceste obligații pot fi repartizate echitabil între parteneri, atunci în cazul desfacerii căsătoriei și lipsei conviețuirii comune, aceste obligații revin părintelui cu care copiii domiciliază.

Solicită Rodica Țurcan, reprezentată de avocatul *****, admiterea acțiunii, cu încasarea de la Iulian Afanasiev în beneficiul reclamantei Rodica Țurcan pensia de întreținere pentru copiii minori, *****, anul nașterii ***** și *****, anul nașterii ***** în mărime de 1/3 din toate veniturile lunare, din momentul depunerii prezentei cereri de chemare în judecată până la atingerea majoratului de către copii.

La 11 aprilie 2024 Rodica Țurcan, reprezentată de avocatul *****, a depus cerere cu privire la majorarea pretențiilor, prin care, suplimentar cerinței de încasare a pensiei de întreținere, a solicitat compensarea de către Iulian Afanasiev a cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă în legătură cu examinarea cauzei, sub formă de cheltuieli de asistență juridică, reieșind din faptul că reclamanta, în cadrul examinării dosarului, este reprezentantă de avocat și suportă cheltuieli pentru plata onorariului privind asistența juridică. *(Vol. I, f.d. 66)*

Prin intermediul Grefei Judecătoriei Chișinău (sediul Central) la 11 aprilie 2024 reprezentantul lui Iulian Afanasiev, avocat ***** a depus o cerere reconvențională împotriva Rodicăi Țurcan cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare în favoarea copiilor și compensarea cheltuielilor de judecată. *(Vol. I, f.d. 131-135)*

În motivarea acțiunii a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 decembrie 2022, acțiunea reclamantului Iulian Afanasiev a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională a Rodicăi Țurcan a fost admisă integral și s-a stabilit domiciliul copiilor minori, ***** și *****, cu mama acestora Rodica Țurcan.

Menționează că, până la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 2a-785/23 din 28 iunie 2023, pe parcursul a trei ani, copiii au locuit alternativ cu fiecare părinte, în proporție de aprox. 50% din tot timpul (cu interval de 1 săptămână copiii locuiau cu tata și cu mama, două săptămâni în lună cu fiecare părinte).

Accentuează că Iulian Afanasiev în tot acest timp a fost cel care i-a asigurat și a întreținut copiii minori, ***** și *****, la cel mai înalt nivel.

Susține că Iulian Afanasiev a suportat cheltuielile privind instruirea, sănătatea și activitățile copiilor.

Relatează că mama acestora nu a organizat și nici nu a achitat nimic pentru studiile copiilor în decurs de trei ani, perioadă în care copiii au locuit 50 % din timp cu tata și cu mama.

Subliniază că ***** ar avea *****, ceea ce a impus frecventarea Liceului *****și asigurarea de servicii psihologice/terapeutice, motiv pentru care anume tatăl Iulian Afanasiev ar fi asigurat plata în acest sens.

Notează că pârâta Rodica Țurcan la solicitările de a participa, a refuzat să contribuie cu mijloace financiare pentru instruirea și educația copiilor.

Prin urmare, pentru a reuși încadrarea lui ***** într-o școală în condițiile necesare și recomandate pentru cel din urmă, tatăl Iulian Afanasiev a asigurat plata pentru studii într-un liceu corespunzător, în care ***** să primească o instruire și o atenție sporită, ceea ce nu poate fi asigurată într-o școală obișnuită în care numărul de copii este de până la 35-45 copii în clasă.

Totodată, susține că Iulian Afanasiev a asigurat pe parcursul a trei luni de zile ca ***** să meargă la ore însoțit de un asistent didactic/psiholog.

Accentuează că Rodica Țurcan nu s-a preocupat absolut deloc de starea de sănătate a lui *****, pentru a-l ajuta la încadrarea lui în școală și în colectivul de copii, astfel încălcând, atât dreptul la asistență medicală, cât și drept***** la studii, existând un risc iminent ca, copilul să nu se încadreze în programul școlar de studii. Or, intervenția timpurie este cheia obținerii unor rezultate optime pentru copiii cu *****.

Susține că, pârâta reconvențională ignoră deficiențele de comunicare ale lui *****.

Reiterează că, din data pronunțării deciziei Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, din 28 iunie 2023, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor, ***** și ***** locuiesc împreună cu mama Țurcan Rodica la domiciliul ultimei de pe adresa *****.

Afirmă că, după pronunțarea deciziei Curții de Apel din 28 iunie 2023, tatăl a comunicat cu copiii doar prin apel telefonic și mesaje sms prin intermediul aplicației „viber” deținută de fetița *****.

Menționează că, la 13 iulie 2023 în intervalul orelor 20:00 - 21:00, Iulian Afanasiev a vizitat copiii la domiciliul mamei, iar după această întâlnire, telefonul fiicei a fost blocat de mama acesteia, astfel încât nu o mai poate telefona direct, în timp ce numărul de telefon al lui ***** nu îi este oferit tatălui.

Conchide că, motivul blocării comunicării directe cu copiii este de a nu depista situațiile permanente, când copiii sunt lăsați fără supraveghere acasă, mama fiind plecată mereu la evenimente, la serviciu, peste hotare și în alte direcții în scopuri personale.

Accentuează că pe acțiunile mamei, pe rolul instanței se examinează cauzele contravenționale pe faptele pârâtei manifestate prin împiedicarea neîntemeiată a exercitării dreptului tatălui de a comunica direct cu copiii.

Evidențiază că mama copiilor continuă să aibă un comportament neglijent față de copii, lăsându-i fără supraveghere, inclusiv pe timp de noapte.

Reiterează că, Iulian Afanasiev a avut grijă ca, copiii să nu fie separați unul de altul, astfel încât sora lui, *****, la fel a fost înmatriculată la același liceu cu suportul organizațional și financiar doar al tatălui.

Evidențiază că, decizia a fost luată nu doar pentru ca, copii să nu fie despărțiți, dar și pentru ca ***** să aibă mereu grijă să-i fie alături în situații de conflict, să-l îndrume și să intervină la nivelul la care este posibil.

Susține că pentru înmatricularea copiilor la școală, care corespunde recomandărilor specialistului pentru *****, care are deficiențe de comunicare, Iulian Afanasiev pentru perioada 2020-2023 a suportat cheltuieli în sumă totală de 24 900 euro.

În condițiile în care ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copiilor minori, consideră că ar fi corect de a se încasa ½ din cheltuielile suplimentare achitate de Iulian Afanasiev pentru necesitățile speciale ale lui *****, și anume, din plățile pentru taxa de înscriere și școlarizare pentru anul de studii 2021-2022 în sumă de 4 800 euro, pentru taxa de înscriere și școlarizare pentru anul de studii 2022-2023 în sumă de 5 000 euro, pentru serviciile de evaluare și terapie în perioada anului 2022 în sumă de 6 600 lei, pentru serviciile de asistență psihologică în perioada anului 2022 în sumă de 14 000 lei și pentru serviciile de evaluare și terapie în perioada 2024 în sumă de 900 lei, în total constituind suma de 9 800 euro și 21 500 lei. Respectiv, ½ din cheltuielile suplimentare ce urmează a fi încasate de la Rodica Țurcan constituie 4 900 euro și 10 750,00 lei.

Solicită Iulian Afanasiev admiterea cererii reconvenționale, cu încasarea de la Rodica Țurcan în beneficiul primului $^{1}/_{2}$ din cheltuielile suplimentare pentru terapia psihologică și studiile școlare ale lui ***** în sumă de 4 900 euro și 10 750,00 lei și încasarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat și taxa de timbru suportate la depunerea cererii. *(Vol. I, f.d. 131-135)*

La data de 2 octombrie 2024, prin intermediul Grefei Judecătoriei Chișinău (sediul Central) a fost înregistrată referința depus de avocatul ***** pe marginea acțiunii reconvenționale înaintate de către Iulian Afanasiev, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată. *(Vol. I, f.d. 154-157)*

În susținerea poziției sale a menționat că, de la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău, copiii minori sunt întreținuții exclusiv de către mamă, motiv pentru care și a fost depusă cererea privind încasarea pensiei de întreținere de la tatăl copiilor.

Menționează că, întrucât mama copiilor este principalul părinte cu care copiii locuiesc, mama ocupându-se zilnic de îngrijirea acestora, ea suportă, la rândul său, pe lângă grija și atenția acordată zilnic, și numeroase cheltuieli esențiale pentru bunăstarea și dezvoltarea copiilor. Aceste cheltuieli includ: rechizite școlare, consultații medicale, medicamente, activități de dezvoltare personală și educaționale, școli de vară etc., care sunt necesare pentru asigurarea unei îngrijiri adecvate și pentru satisfacerea nevoilor copiilor.

Accentuează că ambii părinți au responsabilitatea de a împărți în mod echitabil cheltuielile necesare pentru îngrijirea și bunăstarea copiilor, iar această repartizare

echitabilă reflectă principiul conform căruia ambii părinți trebuie să contribuie proporțional la nevoile financiare ale copiilor. Cheltuielile curente, cum ar fi cele pentru hrană, îmbrăcăminte, educație și îngrijire medicală, trebuie să fie împărțite în mod echitabil, având în vedere că responsabilitatea pentru creșterea și educația copiilor este comună.

Susține că tatăl are responsabilitatea legală de a contribui la cheltuielile necesare creșterii și educației acestora, conform legislației în vigoare privind pensia de întreținere, obligație care este stabilită pentru a asigura bunăstarea copiilor.

Subliniază că, cheltuielile suplimentare invocate de către tatăl copiilor precum: achitarea vaccinărilor, pentru consultații medicale, activități de dezvoltare intelectuală etc., pot fi considerate ca fiind parte din obligația de întreținere, acestea fiind necesități esențiale și rezonabile ale oricărui copil.

Totodată, afirmă că pentru stabilirea unor cheltuieli ca fiind cheltuielile suplimentare, acestea trebuie să fie peste și dincolo de ceea ce acoperă pensia de întreținere, iar atât timp cât între părinți nu este prevăzută o pensie de întreținere nu poate fi stabilit dacă aceste cheltuieli sunt peste necesarul stabilit prin pensia de întreținere.

Susține că, cheltuielile suplimentare trebuie să fie justificate de necesitățile reale ale copilului, să fie comunicate și aprobate în prealabil cu celălalt părinte sau de autoritatea competentă.

Accentuează că, în ceea ce privește alegerea Liceului *****, aceasta a fost realizată exclusiv de către tată, fără acordul mamei.

Subliniază că deciziile educaționale pentru copii necesită a fi luate în comun de ambii părinți, având în vedere interesele și bunăstarea copiilor, iar în cazul de față, alegerea acestui liceu privat a fost făcută unilateral de tată, fără consultarea și consimțământul mamei, ceea ce este contrar principiului de cooperarea parentală.

Conchide că, tatăl nu este în măsură să solicite mamei să contribuie la cheltuielile pentru frecventarea unui liceu privat, deoarece această decizie a fost luată în mod unilateral de către primul și nu este susținută prin dovezi adecvate privind necesitatea acestei alegeri.

Accentuează că, cheltuielile pentru prelungirea contractului de prestări servicii educaționale pentru anul 2024-2025 au fost suportate doar de către Rodica Țurcan.

Notează că argumentul privind alegerea respectivei școli private datorită nevoilor speciale a lui *****, în concret *****, nu este susținută de dovezi concrete, nefiind confirmat printr-un diagnostic medical oficial, iar în absența unui diagnostic de *****, această justificare nu poate fi considerată întemeiată.

Menționează că nu există o analiză medicală care să diagnosticheze această boală, iar raportul de evaluare psihopedagogică a copilului din 4 februarie 2024, prezentat de tatăl copilului, nu reflectă în sine o problemă de *****. Psihologii nu au competența legală de a constata o asemenea boală.

Totodată, raportul de evaluare psihopedagogică a copilului a fost realizat fără înștiințarea sau acordul mamei, iar la solicitarea ultimei de a-i fi prezentat raportul medicului psihopedagogic care a realizat acest raport, i s-a refuzat pe motiv că acesta ar fi fost realizat la comanda tatălui, special pentru instanțele de judecată.

Susține că rapoartele prezintă doar o evaluarea a comportamentului și abilitățile copilului, bazându-se pe observații, teste și alte instrumente de evaluare. Totuși, acest raport nu constituie un diagnostic clinic, ci oferă o evaluare a probabilităților trăsături sau caracteristici care pot fi asociate cu **********. Astfel, decizia de a alege o școală privată bazată pe o astfel de presupunere nu are o bază solidă și nu poate fi considerată un motiv valid pentru a o impune unilateral, fără acordul celuilalt părinte.

Notează că, diagnosticul de ***** se stabilește de către specialiști în sănătate mintală, cum ar fi psihiatri pediatri sau neurologi, care utilizează criterii diagnostice standardizate și o evaluare clinică completă.

Accentuează că în acest sens, la data de 12 august 2024, mama copilului, Rodica Țurcan, a efectuat o examinare medicală a copilului la neurologul din cadrul clinicii „*****”, iar în urma evaluării clinice a copilului *****, nu i s-a stabilit diagnosticul de *****, ***** fiind corespunzătoare vârstei copilului.

Concluzionează că, alegerea școlii private a fost făcută doar de tată, fără consultarea și aprobarea mamei, nu respectă principiile de colaborare parentală și nu este justificată de dovezi adecvate privind necesitatea educațională specială a copilului. Prin urmare, nu poate fi inclusă în cheltuieli suplimentare fără acordul mamei, invocându-se o presupusă afecțiune la alegerea școlii.

Susține că, în absența unui diagnostic clinic formal, care să ateste nevoile speciale ale copilului și să justifice necesitatea unei școli private, decizia tatălui de a alege o astfel de școală nu poate fi considerată justificată.

Totodată, urmează a se lua în considerare că mama are la întreținere trei copii și nu reușește financiar cu plata pentru studiile copiilor la una dintre cele mai scumpe școli private din Republica Moldova. *(Vol. I, f.d. 154-157)*

În ședința de judecată, la examinarea cauzei, în interesele reclamantei Rodica Țurcan pe acțiunea inițială s-au prezentat avocatul *****, precum și avocatul stagiar ***** care au pledat pentru admiterea integrală a cererii de chemare în judecată, respectiv, pentru respingerea acțiunii reconvenționale înaintate de Iulian Afanasiev, în baza argumentelor expuse în actele procesuale întocmite. Suplimentar, la întrebarea părții pârâte, a confirmat că până la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2023, copiii o săptămâna o petreceau alături de mama, iar cealaltă săptămână, alături de tatăl, specificând că din momentul emiterii deciziei enunțate, copiii locuiau doar cu mama.

Pârâtul Iulian Afanasiev pe acțiunea inițială, respectiv, reclamant pe acțiunea reconvențională, precum și reprezentantul său, avocatul *****, în ședința de judecată au pledat pentru respingerea acțiunii inițiale, cu admiterea acțiunii reconvenționale pe motivele de fapt și de drept invocate în cererea depusă.

Aprecierea instanței

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, apreciind în conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă probele administrate, instanța ajunge la concluzia că, atât cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Țurcan împotriva lui Iulian Afanasiev cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și

compensarea cheltuielilor de judecată, cât și și acțiunea reconvențională înaintată de Iulian Afanasiev împotriva Rodicăi Țurcan cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare în favoarea copiilor și compensarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinse ca neîntemeiate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În ședința de judecată instanța a constatat următoarele circumstanțe de fapt.

Din certificatele de naștere anexate la materialele cauzei rezultă că *****, născută la ***** și *****, născut la ***** sunt copiii comuni ai Rodicăi Țurcan și ai pârâtului, Iulian Afanasiev. *(Vol. I, f.d. 8, 9)*

Instanța reține că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-26784/21 din 14.12.2022, domiciliul copiilor a fost stabilit cu mama, soluția dată fiind menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-785/23 din 28 iunie 2023, respectiv de Curtea Suprema de Justiție prin încheierea nr. 2ra-1661/23 din 11.12.2024. *(Vol. I, f.d. 10, 22-34, vol. II f.d. 45-59)*

Constată instanța că, în lipsa unui consens în vederea soluționării amiabile a chestiunii privind plata pensiei de întreținere, reclamanta s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând încasarea de la Iulian Afanasiev în beneficiul său a pensiei de întreţinere pentru copiii minori, *****și *****, în cuantum de 1/3 din salariu și/sau din alte venituri ale pârâtului, începând cu ziua de depunere a cererii de chemare în judecată până la majoratul copiilor.

În aceeași ordine de idei, instanța reține că Iulian Afanasiev a depus acțiune reconvențională împotriva Rodicăi Țurcan arătând, în esență, că în perioada anterioară deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 2a-785/23, deși copiii au locuit alternativ cu fiecare părinte, în proporție de aprox. 50%, în această perioadă tatăl copiilor a suportat în mare parte cheltuielile privind instruirea, sănătatea și activitățile copiilor, motiv pentru care a solicitat încasarea de la Rodica Țurcan 1/2 din cheltuielile suplimentare pentru copiii comuni, în special, ***** – în sumă de 4 900 euro și 10 750 lei. *(Vol. I, f.d. 131-135)*

De asemenea, întru justificarea acțiunii reconvenționale, reclamantul reconvențional a făcut trimitere la cheltuielile suportate legate de frecventarea de către copii a Liceului *****, precum și cheltuielile legate de pretinse probleme medicale în privința lui *****, care impun asigurarea de servicii psihologice/terapeutice. *(Vol. I, f.d. 141-142, 187-196, 197-201)*

Conform art. 46 din Codul familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinților şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Art. 58 alin. (1) Codul familiei al RM prevede că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Conform art. 38 alin. (2) lit. b) Codul familiei în cazul lipsei unui acord între soți privind plata pensiei de întreținere a copilului, instanța de judecată este obligată să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia.

În continuare, potrivit art.74 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Art.75 alin. (1) Codul Familiei prevede încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.

Conform art. 98 alin. (2) Codul familiei al RM, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.

În speță, din probele administrate la dosar rezultă că pârâtul contribuie efectiv la întreținerea copiilor, suportând, între altele, taxe de studii, activități extracurriculare și cheltuieli curente. (Vol. I, f.d. 143, 187-196)

De asemenea, conform deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Ciocana, nr. 14/2 din 13.03.2024, a fost stabilit programul de întrevederi potrivit căruia, în săptămânile pare ale anului, de luni ora 18:00 până în lunea următoare ora 18:00, copiii se află la tată. *(Vol. I, f.d. 69)*

Astfel, reieșind din conținutul programului de întrevederi al tatălui rezultă că prin respectarea acestui grafic, copiii petrec câte 7 zile în fiecare două săptămâni cu tatăl lor, ceea ce înseamnă că aproximativ jumătate din timp aceștia se află în grija directă a pârâtului, Iulian Afanasiev, care acoperă cheltuielile aferente în această perioadă.

Instanța reține că stabilirea pensiei de întreținere poate deveni necesară atunci când contribuțiile părinților sunt dezechilibrate în mod semnificativ sau când părintele nu contribuie corespunzător.

Instanța de judecată constată că, conform înscrisurilor anexate la materialele cauzei se atestă că pârâtul, deși nu achită o pensie, contribuie efectiv și regulat la cheltuielile legate de întreținerea copiilor minori, achitând taxele de studii, activități extra curriculare, rechizite și alte costuri aferente dezvoltării copiilor, ceea ce se confirmă și prin copiile pozelor anexate la dosar. *(Vol. I, f.d. 202-250, Vol. II, f.d. 1-40)*

În prezenta speță reclamanta nu a dovedit, prin probe suficiente, existența unui dezechilibru semnificativ între contribuțiile efective ale părinților sau refuzul pârâtului de a contribui la întreținerea copiilor.

Mai mult, instanța de judecată este obligată să țină cont de toate contribuțiile părintelui la întreținerea copiilor minori, nu doar de cele sub formă bănească directă.

Faţă de aceste considerente, ținând cont și de faptul că, potrivit programului de întrevederi stabilit prin decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Ciocana, nr. 14/2 din 13.03.2024, copiii urmează să petreacă jumătate din timp cu tatăl lor, rămân lipsite de relevanţă judiciară argumentele părții reclamante în justificarea cerinței privind încasarea pensiei de întreținere de la tatăl copiilor, motiv pentru care acțiunea formulată în acest sens, se apreciază ca neîntemeiată, urmând a fi respinsă.

Or, în cazurile în care copiii locuiesc alternativ cu ambii părinți și ambii contribuie în mod direct la întreținerea acestora, nu se mai impune stabilirea pensiei de întreținere, decât dacă se constată un dezechilibru semnificativ între contribuțiile efective ale părinților, ceea ce nu se atestă în prezenta speță.

Cât privește acțiunea reconvențională formulată de Iulian Afanasiev împotriva Rodicăi Țurcan cu privire la încasarea de la Rodica Țurcan 1/2 din cheltuielile suplimentare pentru copiii comuni, aceasta, de asemenea, este una neîntemeiată.

Conform art. 79 Codul familiei, în caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe. (2) Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sînt stabilite de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. (3) Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare.

Instanța conchide că articolul anterior redat instituie principiul răspunderii parentale solidare în fața unor situații extraordinare care depășesc cheltuielile obișnuite pentru creșterea copilului.

În acest sens, circumstanțele excepționale în sensul articolului redat sunt cele care impun costuri neprevăzute și semnificative, cum ar fi: tratamente medicale costisitoare pentru boli grave, terapii speciale pentru handicap, intervenții chirurgicale, etc ...)

Important este de remarcat că un părinte ar putea fi obligat indiferent dacă locuiește sau nu cu copilul, să suporte cheltuieli extraordinare, dacă acestea sunt justificate și legate de sănătatea sau necesitățile speciale ale copilului, în baza unor probe concludente și pertinente, care confirmă necesitatea obiectivă în acest sens.

În cauză, reclamantul reconvențional nu a probat în mod suficient necesitatea și proporționalitatea cheltuielilor pretinse., nefiind depuse acte medicale din care ar rezulta în mod cert un diagnostic clinic care să ateste ***** la minorul ***** în măsură de a justifica o școlarizare în regim privat.

În acest sens, raportul de evaluare psihopedagogică a copilului, *****, din 04.02.2024, întocmit de Centru de Asistență Psihopedagogică „*****” are un caracter evaluativ, fără a constitui un diagnostic clinic. *(Vol. I, f.d. 141-142)*

Mai mult, din înscrisurile depuse de pârâta reconvențională rezultă o evaluare neurologică din 12.08.2024 care nu confirmă diagnosticul pretins de partea reclamantă, concluzionându-se că ***** a copilului ***** corespunde vârstei. *(Vol. I f.d. 179)*

Totodată, din materialul probator nu rezultă acordul mamei privind înscrierea copiilor la Liceul ***** sau contractarea serviciilor de terapie în privința copilului, anterior sau ulterior efectuării cheltuielilor, de natură a angaja obligația acesteia la rambursarea retroactivă a 1/2 din costuri.

În lipsa probării necesității, proporționalității și acordului celuilalt părinte, acțiunea reconvențională urmează a fi respinsă.

Instanța de judecată constată că pentru ca un părinte să fie obligat la plata suplimentară a unor cheltuieli extraordinare, cum sunt terapia sau studiile particulare, este necesară dovada că, cheltuielile au fost necesare și proporționale cu nevoile copilului, celălalt părinte a fost informat și/sau a acceptat aceste cheltuieli.

Totodată, instanța de judecată reține că cheltuielile de întreținere ordinare (hrană, îmbrăcăminte, educație publică, sănătate obișnuită) sunt acoperite de obligația legală generală, dar în cazul unor cheltuieli suplimentare sau excepționale, cum sunt: terapii speciale (psihologice, medicale de lungă durată), studii în instituții private, activități extra curriculare costisitoare, este necesar ca acestea să fie justificate de nevoile reale ale copilului, să fie proporționale cu veniturile ambilor părinți și să fie aduse la cunoștința celuilalt părinte și, ideal, agreate de ambii.

Or, în lipsa acordului expres sau tacit al părintelui, instanța nu poate obliga părintele să suporte retroactiv cheltuieli suplimentare alese unilateral de celălalt părinte.

Mai mult ca atât, cu referire la solicitarea reclamantului reconvențional privind încasarea sumei de 4 900 euro și a sumei de 10 750 lei, instanța constată că, nu s-a făcut dovada că aceste costuri nu puteau fi reduse sau că nu existau alternative gratuite (ex. consiliere psihologică gratuită în școli, instituții publice), nu s-a arătat că aceste sume sunt proporționale cu veniturile ambilor părinți.

Prin urmare, instanța atestă că reclamantul în acțiunea reconvențională nu a probat în mod suficient necesitatea cheltuielilor efectuate, motiv pentru care și cerința privind încasarea cheltuielilor suplimentare în favoarea copiilor desprinsă din acțiunea reconvențională depusă de Iulian Afanasiev, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Referitor la compensarea cheltuielilor de judecată, instanța reține că, atât cerința reclamantei Rodica Țurcan desprinsă din cererea de chemare în judecată, cât și cerința reclamantului desprinsă din acțiunea reconvențională, cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinse conform art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, având în vedere netemeinicia acestora.

Partea dispozitivă.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241, Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Țurcan împotriva lui Iulian Afanasiev cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională înaintată de Iulian Afanasiev împotriva Rodicăi Țurcan cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare în favoarea copiilor și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțare, prin intermediul instanței emitente.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Sergiu Suvac